

השילוב הנפלא של התנא האלקי רשב"י ומרן האריז"ל

השכינה ירדה עם יעקב למצרים בשם מ"ב של "אנא בכח" ובני ישראל יצאו ממצרים בשם מ"ב שהשלימו במ"ב המסעות

"מביא גואל לבני בניהם"
מבי"א ראשי תיבות מדי בבל י"ן א'דום

דבר בעתו מה טוב להביא מה שכתב ה"מגלה עמוקות" (פרשת וירא ד"ה וירא אליו ה') עוד רמזים נפלאים בענין זה, כי ארבע גלויות הללו רמוזות בברכה ראשונה של שמונה עשרה: "ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה", שכן מבי"א נוטריקון מדי בבל י"ן א'דום, שמהן הקב"ה "גואל לבני בניהם למען שמו באהבה".

והנה הגאולה העתידה תהיה בזכות משפט וצדקה, כמאמר הנביא (ישעיה א-כז): "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה", וזהו שכתוב בענין המשפט (משלי כט-ד): "מ'לך ב'משפט י'עמיד א'רץ" ראשי תיבות מבי"א שהוא מדי בבל י"ן א'דום, אשר בזכות המשפט נזכה להיגאל מ'ד גלויות הללו, וכן כתוב בענין הצדקה (שם כא-ד): "מ'תן ב'סתר י'כפה א'ף" ראשי תיבות מבי"א שהוא מדי בבל י"ן א'דום, שבזכות הצדקה ניגאל מהן.

על כן אברהם אבינו שקיים צדקה ומשפט, כמו שהעיד עליו הקב"ה (בראשית יח-ט): "כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט", גילה לו הקב"ה שעתידין בניו להיגאל מהגלויות בזכותו, ונרמז בפסוק (שם יח-א): "וירא אליו י"י ב'אלוני מ'מרא" ראשי תיבות א'דום י"ן בבל מדי, אלו דבריו הקדושים.

נמצינו למדים מדברי ה"מגלה עמוקות", איך הפרשה שלנו פרשת מסעי קשורה בקשר אמיץ לימי בין

לקראת שבת קודש הבאה עלינו לטובה שחל בה ראש חודש מנחם אב, ואנו קוראים בה את שתי הפרשיות מטות ומסעי, דבר בעתו מה טוב להתבונן על הקשר הנפלא בין ימי בין המצרים לפרשת מסעי, שאנו קוראים בכל שנה בשבת השניה משלש השבתות של בין המצרים, ולפי המבואר בגמרא (מגילה לא:): כי עזרא הסופר סידר את קריאת הפרשיות לפי מעגל שבתות השנה, נשכיל להבין שהיתה לו כוונה עמוקה לסדר בכל שנה את הקריאה בפרשת מסעי באמצע ימי בין המצרים, וצריך ביאור להבין הענין בזה.

פתח דברינו יאיר במה שפתח הכתוב בפרשת מסעי (במדבר לג-א): "אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן, ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' ואלה מסעיהם למוצאיהם". וכתב ב"מגלה עמוקות" שרמז לנו הקב"ה בפסוק זה את כל ארבע הגלויות שגלו ישראל אחרי גלות מצרים, ובלשון קדשו: "והנה הלכו ישראל במדבר מ"ב מסעות, שנרמזין בו כל ימי עולם עד ביאת הגואל, ובפרשה זו נרמזין אלה מסעי בני ישראל [ראשי תיבות] א'דום מדי בבל י"ן".

ב"מגלה עמוקות" על ואתחנן (אופן ר"מ) מוסיף על כך, כי הטעמים על ארבע מילים הללו "אלה מסעי בני ישראל", הם "אזלא גרש מונח רביעי", לרמז בכך "אזלא גרש", בני ישראל עתידים להיות מגורשים בגולה, "מונח רביעי", מונחים בארבע הגלויות הרמוזות בכתוב זה.

ביאור האריז"ל כי "ביד חזקה" הוא רמז על שם בן מ"ב שיצאו בו ישראל ממצרים

והנה בענין מה שכתב ה"מגן אברהם" בשם ה"צרור המור", כי מ"ב המסעות מכוונים כנגד שם בן מ"ב, דבר בעתו מה טוב להביא מה שמצינו בענין זה ב"לקוטי תורה" לרבינו האריז"ל [שיום ההילולא שלו ה' מנחם אב חל בשבוע הבא] בפרשתנו בלשון קדשו: "הנה נזכר בכאן מ"ב מסעות, והוא שישראל יצאו ממצרים בכח שם מ"ב, כנזכר בפרעה (שמות ו-א) ביד חזקה (בשם מ"ב דגבורה) ישלחם".

נמצינו למדים מדברי האריז"ל חידוש גדול, כי עצם היציאה מגלות מצרים היה בכח שם בן מ"ב, ועל כך נאמר (שם): "ויאמר ה' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו". ומפרש האריז"ל כי "ביד חזקה" הוא רמז על שם בן מ"ב שהוא בבחינת גבורה, ובשם זה הביא הקב"ה את המכות על המצרים.

יומתק לצרף מה שגילה לנו התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי בזוהר הקדוש (פרשת שמות ד): סוד הכתוב בתחילת גלות מצרים (שמות א-א): "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו", כי כשירד יעקב אבינו למצרים עם כל בני ביתו הבאים עמו, ירדה עמו השכינה הקדושה עם השם בן מ"ב.

ופירש בהגהות מהרח"ו (אות א) כוונתו שדבר זה רמז בכתוב: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב" - ואל"ה בגימטריא מ"ב שהם השמות הקדושים של "אנא בכח" שבאו עם יעקב למצרים. הנה כי כן כאשר נצרף את דברי רשב"י עם דברי האריז"ל, יעלה בדינו שהקב"ה ירד עם יעקב אבינו בשם בן מ"ב למצרים בבחינת רפואה קודם למכה, כדי שיוציא את ישראל ממצרים בשם בן מ"ב על ידי המכות שהביא על המצרים בשם קדוש זה.

ונראה להביא סימוכין לדברי מרן האריז"ל, כי שם בן מ"ב הוא בבחינת גבורה על ראש רשעים, ממה ששנינו בגמרא (קידושין עא):

המצרים, שבהם אנו מתאבלים על חורבן בית המקדש וגלות ישראל בארבע הגלויות, שהרי גלויות הללו רמזות בפסוק הראשון: "אלה מסעי בני ישראל" ראשי תיבות א'דום מ'די ב'בל י'ון א'דום.

ויש להוסיף תבלין כי מטעם זה רמז לנו הקב"ה את ארבע הגלויות בפסוק זה "אלה מסעי בני ישראל", ללמדנו שאין אנו נמצאים ח"ו בגלות בדרך קבע, אלא כל הליכתנו מגולה לגולה היא רק בבחינת "מסע", כאדם שנוסע ממקום למקום כדי לתקן שם איזה תיקון ואחר כך חוזר לביתו, כן כל הגלויות הן רק בבחינת "אלה מסעי בני ישראל", שנוסעים מגלות לגלות כדי לברר ולתקן שם את אשר מוטל עליהם, ואחר כך יגאלם הקב"ה משעבוד לגאולה ומאפילה לאור גדול.

מ"ב מסעות כנגד שם בן מ"ב של "אנא בכח"

בדרך זו במסילה נעלה לבאר ביתר שאת הקשר הנפלא בין פרשת מסעי לימי בין המצרים, שבהם אנו משתוקקים לגאולה העתידה מכל ד' גלויות, על פי מה שהביא ה"מגן אברהם" (אורח סימן תכח ס"ח) בשם ה"צרור המור" בפרשתנו [למקובל האלקי רבי אברהם סבע וצ"ל ממגורשי ספרד]: "כתוב בצרור המור מ"ב מסעות שבפרשת ואלה מסעי אין להפסיק בהם שהוא נגד שם מ"ב".

פירוש, אין להפסיק באמצע קריאת מ"ב המסעות כדי לקרוא עולה אחר לתורה, אלא צריך לקרוא את המסעות בלי הפסקה כי הם מכוונים כנגד שם בן מ"ב, דהיינו כנגד מ"ב אותיות שאנו מזכירים כל יום בתפלת שחרית בסדר הקרבנות, בתפלת "אנא בכח" המיוחסת לתנא האלקי רבי נחוניא בן הקנה, שהיא מבוססת על שם בן מ"ב אותיות המתחלקות בראשי תיבות לשבעה שמות, כל שם כלול משש אותיות, אב"ג-ית"ץ, קר"ע-שט"ן, נג"ד-יכ"ש, בט"ר-צת"ג, חק"ב-טנ"ע, יג"ל-פז"ק, שק"ו-צי"ת.

יומתק לצרף מה שכתב ב"אגרא דכלה" רמז הכתוב: "אלה מסעי בני ישראל וכו' ראשי תיבות מ"ב, שהמסעות הם נגד שם מ"ב, וזה סוד אשר יצאו מארץ מצרים, שכבר ידעת שסוד שם זה מסוגל לעליה, וכן ביד מ'שה ראשי תיבות מ"ב, ואל"ה מסעיהם וכו' בגימטריא מ"ב".

ונראה לבאר הענין בזה על פי מה שדרשו בגמרא (ברכות ט:) מה שכתוב (שמות יב-לו): "וינצלו את מצרים, אמר רבי אמי מלמד שעשאוה כמצודה שאין בה דגן, וריש לקיש אמר עשאוה כמצולה שאין בה דגים". וביאר רבינו האריז"ל ב"שער המצות" (פרשת עקב) הכוונה בזה, שהוציאו ממצרים את כל ניצוצי הקדושה שהם נשמות ישראל שנמשלו לדגים ולדגן שהיו שקועות במצרים, הנה הדברים בלשון קדשו:

"ועתה נבאר ענין גלות מצרים, למה נזכר יותר מכל שאר הגלויות, והטעם הוא כי במצרים היו כל ניצוצות הראש של כל ישראל מעורבין בהם, ולא נגאלו משם עד שיצאו ונתבררו מתוכם כל הנשמות. וזהו סוד וינצלו את מצרים, שעשאוה כמצולה שאין בה דגים, שהם ישראל הנרמזים בדגים (בראשית מח-טז) וידגו לרוב. או כמצודה שאין בה דגן, הם ישראל הנרמזים כדגן, כמו שאמר הכתוב (ירמיה ב-ג) קודש ישראל לה' ראשית תבואתו, וכתוב (תהלים יד-ד) אוכלי עמי אכלו לחם וכו', מה שאין כן בכל השלשה גאולות של בבל ומדי ויון, שלא נגאלו לגמרי מתוכם, ונשארו בחינת קצת נשמות שלא נתבררו לגמרי".

נקדים עוד מה שכתב ב"אור החיים" הקדוש בפרשתנו בפסוק "אלה מסעי", כי תכלית המסעות של בני ישראל במדבר היתה להעלות ניצוצי הקדושה שנפלו בתוך כוחות הטומאה שנמצאו במדבר, אשר הכתוב מתאר אותם (דברים ח-טו): "המוליכך במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים". ולכן היו שוהים במקום אחד זמן קצר ובמקום אחד זמן ארוך, הכל לפי הצורך עד שהשלימו לברר את הטעון בירור, הנה הדברים בלשון קדשו:

"אכן יתבאר על פי דברי אנשי אמת שאמרו, שהליכת ישראל במדבר היתה לברר ניצוצי הקדושה, שאנס איש הבליעל [הס"מ] החונה במדבר השמם, ששם קנה מקומו נחש שרף ועקרב, ודרכו שם עדת ה' להוציא בולעו מפיו, והוא הטעם שהיו ישראל חונים במקום אחד שנה, ובמקום אחר י"ב שעות, שהוא כפי מה שצריך לבירור הניצוצות שישנם במקום ההוא".

"אמר רב יהודה אמר רב שם בן ארבעים ושתים אותיות אין מוסרים אותו אלא למי שהוא צנוע ועניו, ועומד בחצי ימיו, ואינו כועס, ואינו משתכר, ואינו מעמיד על מדותיו, וכל היודעו והזהיר בו והמשמרו בטהרה אהוב למעלה ונחמד למטה, ואימתו מוטלת על הבריות, ונוחל שני עולמים העולם הזה והעולם הבא".

ופירש ה"בן יהודע" הכוונה בזה: "נראה לפי פשוטו דקאי על שמות אנא בכח שהם מ"ב אותיות, ולכן לא ימסרו אותו אלא למי שיש בו ששה דברים אלו, שהוא צנוע ועניו וכו', ששם זה הוא שבעה שמות וכל שם מהם הוא ששה אותיות". הנה כי כן ממה שמסיים בגמרא "ואימתו מוטלת על הבריות", למדנו כמו שביאר האריז"ל ששם זה הוא שם של גבורה שמטיל פחד על הקליפות, ובו הביא הקב"ה את המכות על המצרים.

והנה כלל גדול הוא (תענית ט.) ליכא מידי דלא רמיזי באורייתא, ויש לומר רמז נפלא על דברי האריז"ל שהקב"ה הכה את פרעה "ביד חזקה" שהיא שם בן מ"ב של "אנא בכח", במקרא שכתוב בפרשת וארא (שמות ט-טו): "כי עתה שלחתי את ידי ואך אותך ואת עמך בדבר ותכחד מן הארץ". כל הפסוק כפי שהוא כתוב מלא וחסר בגימטריא שלושת אלפים ושבע מאות ואחת, כגימטריא של כל שם בן מ"ב אותיות: אב"ג-ית"ץ, קר"ע-שט"ן, נג"ד-יכ"ש, בט"ר-צת"ג, חק"ב-טנ"ע, יג"ל-פז"ק, שק"ו-ציי"ת.

מ"ב המסעות היו השלמת גלות מצרים בבירור ניצוצות הקדושה שהיו במדבר

אמנם כאשר נתבונן נראה שעדיין מוטלת עלינו חובת הביאור, להבין ולהשכיל דברי מרן האריז"ל שמקשר את מ"ב המסעות שנסעו ישראל במדבר אחרי שיצאו ממצרים, עם היציאה ממצרים שהיתה "ביד חזקה" בשם הגבורה של מ"ב, וכמו שכתב בלשון קדשו הנ"ל: "הנה נזכר בכאן מ"ב מסעות, והוא שישראל יצאו ממצרים בכח שם מ"ב, כנזכר בפרעה ביד חזקה (בשם מ"ב דגבורה) ישלחם". וצריך ביאור מה ענין מ"ב המסעות שנסעו ישראל במדבר כנגד שם בן מ"ב אחרי שכבר יצאו ישראל ממצרים בשם בן מ"ב.

מגלה עמוקות: א'לה מ'סעי ב'ני ישר'אל
ראשי תיבות ארבע גלויות א'דום מ'די ב'בל י'ון

"ומביא גואל לבני בניהם" מבי"א נוטריקון מ'די ב'בל י'ון א'דום,
שהקב"ה גואל אותנו מהן

"ציון במשפט תפדה", במשפט כתוב: מ'לך ב'משפט י'עמיד א'רץ,
ראשי תיבות מ'די ב'בל י'ון א'דום

"ושביה בצדקה", בצדקה כתוב: מ'תן ב'סתר י'כפה א'ף
ראשי תיבות מ'די ב'בל י'ון א'דום

ה"אור החיים" הקדוש מוסיף לבאר, כי בירור זה לא היה יכול להיעשות רק על ידי התחברות כל שלימות הקדושה, שהיא השכינה הקדושה, כלל ישראל והתורה בראשות משה רבינו, שהתחברות של קדושה גדולה כזו לא היתה מיום בריאת העולם עד שיצאו ישראל ממצרים וקיבלו את התורה, ועל ידי התחברות קדושה גדולה זו הצליחו להוציא את ניצוצי הקדושה מתוך כוחות הטומאה של המדבר השמם, ובלשון קדשו:

"ובירור זה אין כח בעולם שיכול עשותו, זולת קדושה השלימה, ובסוד שלימות מחברת הכללות ומחברת הפרטות, קדושה השלימה היא השכינה וישראל והתורה, ומחברת הפרטות הם ס' ריבוא נשמות קדושות, מחברת הכללות הוא משה רבינו בסוד (ישעיה סג-יא) משה עמו, כי הוא אילן שממנו נוצצו נשמות ששים ריבוא שהיו שם, ונסתייעו בעזר אלקי בשכונת שוכן הבירה, ושברו מלתעות עול וביררו בירור עצום".

הנה כי כן כאשר נצרף את דברי רבינו האריז"ל עם דברי ה"אור החיים" הקדוש יעלה בידנו, כי מ"ב המסעות במדבר היו המשך והשלמה ליציאת מצרים, כי כשם שתכלית גלות מצרים היתה כדי שיבררו ישראל משם את כל ניצוצי הקדושה, שעל כך נאמר "וינצלו את מצרים", כמצודה שאין בה דגן, וכמצולה שאין בה דגים, כך תכלית המשך מסעם במדבר היתה לברר משם ניצוצי הקדושה טרם כניסתם לארץ ישראל.

לכן כמו שהוציא הקב"ה את ישראל ממצרים בשם בן מ"ב, שהוא שם הגבורה המפיל אימה ופחד על הקליפות לברר מהן את ניצוצי הקדושה שגזלו מן הקדושה, כך היו צריכים לנסוע מ"ב מסעות במדבר כנגד שם בן מ"ב כדי לברר ניצוצי הקדושה שנפלו בתוך הקליפה. נמצא לפי זה כי מ"ב המסעות במדבר הם המשך למסע הבירור והתיקון שהחל במצרים, וזהו שמקשר האריז"ל שני הענינים כפי

שרמוז בכתוב: "אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים", ומפרש האריז"ל "הנה נזכר בכאן מ"ב מסעות, והוא שישראל יצאו ממצרים בכח שם מ"ב", ולפי האמור שני הדברים עולים בקנה אחד כפתור ופרח.

יומתק לפרש בזה ההבטחה שהבטיח הקב"ה ליעקב אבינו כשצוה עליו לרדת למצרים (בראשית מו-ג): "אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך". רמז הקב"ה ליעקב אבינו שירד עמו בשם בן מ"ב למצרים, ללוות את ישראל ולשמור עליהם בגלות מצרים, ובשם בן מ"ב יוציא אותם ממצרים, דהיינו כלל ישראל הנקראים על שמו.

יוסף הצדיק התגבר על יצרו
בשם בן מ"ב שלימדו יעקב אביו

בדרך זו במסילה נעלה לבאר לפי זה מה שהוסיף הקב"ה לומר ליעקב אבינו: "ויוסף ישית ידו על עיניך", על פי מה שנקדים לבאר ביתר שאת מה שגילה לנו רשב"י שירד הקב"ה למצרים עם יעקב אבינו בשם בן מ"ב, כפי שרמוז בכתוב "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" - ואל"ה בגימטריא מ"ב.

רחש לבי דבר טוב לבאר הענין בזה על פי המבואר במדרש (ויק"ר לב-ה): "יוסף ירד למצרים וגדר עצמו מן

משום שסלסל בשערו והיה
בזה פגם, הנה הדברים בלשון
קדשו על הכתוב (שם):

"ויהי אחר הדברים האלה
ותשא אשת אדוניו את עיניה
אל יוסף. מהו ותשא את עיניה,
וכי לא ראתה אותו אלא אותו
יום, והלא יש לו שנה אחת
שהוא בביתה, שכן אמרו ז"ל
(ילקוט שמעוני רמז קמה) ויהי
ברכת ה' וגו' בבית ובשדה,
ששה חודשים בבית וששה
חודשים בשדה, מכאן שעמד
יוסף בביתו של אותו רשע שנה אחת, ואחר שנה אומר
ותשא אשת אדוניו וגו'.

אלא המלאך שהיה עמו היה מכסהו מעין רעה, בפרט
שהיה יודע שם בן מ"ב כמו שאמרנו, וזה השם הוא שם
הגבורה להציל כל המתגבר וכל המתגרה, שכן אמרו
בגמרא (סנהדרין סז): על רבי חנינא, על ההיא מטרוניתא
שהיתה רוצה לקחת עפר מתחת רגליו לעשות לו כישוף,
אמר לה שקילי, (דברים ד-לה) אין עוד מלבדו כתיב, לבד"ו
גימטריא מ"ב... וכשזחה דעתו עליו... והיה אוכל ושותה
והיה מסלסל בשערו, אמר לו הקב"ה, אביך מתאבל עליך
ואתה מסלסל בשערך, גירה בו את הדוב, מיד ותשא
אשת אדוניו וגו'."

דמותו של יעקב נראתה לו בחלון
להזכירו שם בן מ"ב

הנה מה טוב ומה נעים לבאר בזה מה שנינו בגמרא
(סוטה לו): "באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה
לו בחלון". הרי מבואר כי בסופו של דבר התגבר על
יצרו בסיועו של יעקב אביו, לפי האמור נראה לפרש
הכוונה בזה, שיעקב אביו בא לסייע לו לתקן הפגם של
הסלסול בשיער, ולהזכירו איך להתגבר על יצרו בשם
בן מ"ב שכבר לימדו, וכן עשה שהתגבר על יצרו בכח
שם קדוש זה.

מגן אברהם: "כתוב בצרור המור מ"ב מסעות
שבפרשת ואלה מסעי אין להפסיק בהם שהוא נגד שם מ"ב"

זוהר הקדוש: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב"
ואל"ה בגימטריא שם בן מ"ב שירד עם יעקב למצרים

רבינו האריז"ל: "הנה נזכר בכאן מ"ב מסעות,
והוא שישראל יצאו ממצרים בכח שם מ"ב"

שפתי כהן: יוסף הצדיק נתקדש במצרים בזכות השם בן מ"ב
שלימדו יעקב אבינו וסלל בכך את הדרך לכל ישראל

הערוה ונגדרו ישראל בזכותו. אמר רבי חייא בר אבא כדאי
היה גדור ערוה בעצמו שנגאלו ישראל על ידו". נמצינו
למדים מזה כי יוסף הצדיק סלל בקדושתו את הדרך לכל
ישראל שיתקדשו במצרים ובזכות זה יצאו ממצרים.

ועתה בא וראה מה שמצינו הקדמה יקרה ב"שפתי
כהן" מגורי האריז"ל (פרשת וישב), כי יוסף הצדיק הצליח
במצרים בכח שם בן מ"ב שלימדו יעקב אביו, וזהו רמז
הכתוב (בראשית לט-ג): "וירא אדוניו כי ה' אתו וכל אשר
הוא עושה ה' מצליח בידו" - מ'צליח ב'ידו ראשי תיבות
מ"ב. לפי זה הוא מוסיף לבאר בלשון קדשו:

"במדרש (ב"ר פו-ה) וירא אדוניו כי ה' אתו, היה
רואה אותו מלחש ונכנס, מלחש ויוצא, אמר [אדונן]
מזוג רותחין והיו רותחין, פושרין והיו פושרין. פירוש
מלחש ונכנס, שהיה מלחש שם מ"ב שלמדו אביו והיה
משתמש בו, וכן מ'צליח ב'ידו ראשי תיבות מ"ב, וכן
(בראשית לט-כג) אין שר בית הסוהר רואה כל מ'אומה
ב'ידו ראשי תיבות מ"ב".

והנה מה שכתב ב"שפתי כהן" עוד חידוש גדול בענין
זה (שם ז), כי השם בן מ"ב אותיות מסוגל להתגבר על כל
כוחות הסטרא אחרא, ובאמת בכח שם זה נתגבר יוסף
על יצרו במצרים, אלא שבניסיון הגדול עם אשת אדוניו
היה צריך סיוע מדמות דיוקנו של אביו להתגבר על יצרו,

חיזוק נפלא של ה"צרור המור" הגאולה העתידה תהיה גם כן בשם בן מ"ב

בדרך המלך נלך לבאר הקשר הנפלא בין פרשת מסעי לגאולה העתידה. נקדים את דבריו הנפלאים של ה"צרור המור" בפרשתנו, שיש בהם חיזוק גדול להתחזק באמונתנו וביטחוננו בה' בכל הגלויות, לקראת הגאולה העתידה שתהיה גם כן על ידי השם בן מ"ב, הנה הדברים בלשון קדש:

"אמרו רבותינו ז"ל שנכתבו כאן שנים וארבעים מסעות, רמז לשם המפורש של שנים וארבעים, הוא שם של אבגית"ץ... ואחר שאלו המסעות הם במספר במשקל, רומזים לשם של שנים וארבעים... אין להפסיק החזן בקריאת הפרשה, אלא שיקראם כולם עם אדם אחד, בענין שיהיה המשכן אחד.

וכן נראה שנכתבו בכאן אלו המסעות בשם ה', להשרישנו שורש ובטחון גדול בגאולה העתידה, ובענין הצרות העוברות עלינו, ולחזק ידים רפות, לפי שהשם צופה ומביט עד סוף כל הדורות וראה הגלויות שיעברו עלינו, ובפרט הגלות הרביעי החזק, וכתב אלו המסעות להבטיחנו בטחון גדול וחזק, כי אף על פי שנעבור צרות רבות ורעות, השם יחיינו ויוציאנו מגלותינו, כמו שעשה ביציאת מצרים שהיו מעונים זה כמה שנים בעבודת פרך, והשם שלח להם מושיעים להצילם מצרותם.

ולכן התחיל ואמר, אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים ביד משה ואהרן... הרמז בזה, כי כמו שישראל אף על פי שלא היו ראויים לצאת ממצרים לפי מעשיהם, נגאלו ביד משה ואהרן ובזכותם, כן יהיה בגאולות העתידות שישלח להם מושיע ורב להושיעם, ובפרט בגאולה הרביעית יגאל על יד שני משיחים, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד.

ולפי שיש באלו השנים וארבעים מסעות דבר גדול בסוד גאולתינו, אמר ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי השם... שהוציאם מצרה לרוחה, ואפילו שעברו רעות רבות וצרות ויצאו מרעה אל רעה לא עשה בהם כלה, בסוד השם הרמז באלו המסעות. וזה להבטיחנו כי

והאיר ה' את עיני כי שם בן מ"ב רמז בכל הפסוק שסירב יוסף לפיתוי של אשת אדוניו (בראשית לט-ח): "וימאן ויאמר אל אשת אדוניו הן אנני לא ידע אתי מה בבית וכל אשר יש לו נתן בידי". כל הפסוק מהחל עד כלה כמו שהוא כתוב בתורה מלא וחסר בגימטריא בדיוק כמספר שם בן מ"ב אותיות: אב"ג-ית"ץ, קר"ע-שט"ן, נג"ד-יכ"ש, בט"ר-צת"ג, חק"ב-טנ"ע, יג"ל-פז"ק, שק"ו-צי"ת.

הנה כי כן ירווח לנו להבין מה שגילה לנו רשב"י שהקב"ה ירד למצרים עם יעקב בשם בן מ"ב, כדי ששם קדוש זה ישמור על ישראל כמו ששמר על יוסף הצדיק. על פי האמור יתבארו גם כן דברי מרן האריז"ל שישראל יצאו ממצרים בשם בן מ"ב, כי מאחר שזכו ישראל לצאת ממצרים בזכות שהיו גדורים בעריות, ולפי המבואר במדרש הנ"ל היו גדורים בעריות בזכות יוסף שנתקדש במצרים וסלל בכך את הדרך לכל ישראל להתקדש במצרים, ויוסף הרי נתקדש במצרים בזכות שם בן מ"ב שקיבל מיעקב אביו, לכן זכו ישראל לצאת ממצרים ביד חזקה על ידי שהכה הקב"ה את המצרים בשם בן מ"ב.

מעתה יאירו עינינו להבין מה שאמר הקב"ה ליעקב אבינו: "אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם, אנכי ארד עמך מצרימה [בשם בן מ"ב] ואנכי אעלך גם עלה" בשם בן מ"ב. יומתק להבין בזה מה שהבטיח הקב"ה ליעקב "ואנכי אעלך גם עלה", לרמז על ב' עליות ממצרים בשם בן מ"ב, עליה אחת ביציאת ישראל ממצרים על ידי שם בן מ"ב, ועליה שניה במ"ב המסעות שנסעו במדבר, אשר כפי המבואר היו המסעות המשך היציאה ממצרים בשם בן מ"ב כדי להשלים בירור הניצוצות במ"ב מסעות שבמדבר.

לכן הוסיף הקב"ה לחזק את יעקב אבינו שלא יתיירא מלרדת למצרים, "ויוסף ישית ידו על עיניך", כי יוסף הצדיק שנתקדש במצרים בכח שם בן מ"ב שלימד אותו יעקב אבינו, הוא זה שישית ידו על עיניך, שתראה בפועל איך יש בשם בן מ"ב סגולה נפלאה לשמור על ישראל, בפרט אחרי שיוסף הצדיק כבר סלל בקדושתו את הדרך לכל ישראל.

כי השם הראשון הוא כנגד מדת החסד, ולכן אנו מתפללים "אנא בכח גדולת ימינך" שהיא מדת החסד, "תתיר צרורה", תפתח את קשרי הגלות שישראל צרורים בה, ויזכו לצאת משעבוד לגאולה.

מעתה הנה כי כן זהו שרמז לנו הקב"ה דברי חיזוק בפרשתנו: "א'לה מ'סעי ב'ני י'שראל", ראשי תיבות ד' הגלויות א'דום מ'די ב'בל י'ון, שהם רק בבחינת "מסעי בני ישראל", שעתידים להיגאל מהן, "אשר יצאו מארץ מצרים" שהיו שורש כל ד' הגלויות, "ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם", שכתב משה את הקשר בין יציאת ישראל ממצרים למ"ב מסעיהם במדבר, "על פי ה'" שירד עם יעקב אבינו למצרים בשם בן מ"ב, ואחר כך הוציא את ישראל ממצרים בשם זה, ומסיים הכתוב "ואלה מסעיהם למוצאיהם", ללמדנו כי מ"ב מסעות אלו הם הכנה למוצאיהם מכל ד' הגלויות בשם בן מ"ב במהרה בימינו אמן.

כן יעשה השם בגאולה העתידה, שאף על פי שנהיה נעים ונודים מהר לגבעה, וממלכות למלכות ומגירוש לגירוש, מארץ ישראל לחוצה לארץ, ומצרפת לספרד, ומספרד למלכות ישמעאל, ויענונו, ויושב קדם סלה ישמרנו".

מדברי ה"צרור המור" שכתב בלשון קדשו "וזה להבטיחנו כי כן יעשה השם בגאולה העתידה", מבואר כי כמו שגאל אותנו הקב"ה ממצרים בשם בן מ"ב של "אנא בכח", כן עתיד הקב"ה לגאול את ישראל בגאולה העתידה על ידי שם בן מ"ב. ונראה כי ענין זה רמוז בדברי הנביא על הגאולה העתידה (מ"כ ז-טו): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

הנה מה טוב ומה נעים להבין הטעם שפתח רבי נחוניא בן הקנה התפלה בשם בן מ"ב בשם הראשון: "אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה", על פי הידוע כי ז' שמות אלו שבשם בן מ"ב הם כנגד ז' מדות [אלא שהשם בן מ"ב בכללותו הוא גבורה כמבואר בדברי האריז"ל הנ"ל], נמצא

